

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 21.12.2009
COM(2009)693 galīgā redakcija

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Par integrētas ražojumu politikas īstenošanas stāvokli

SEC(2009)1707

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Par integrētas ražojumu politikas īstenošanas stāvokli

1. IEVADS

2003. gada 18. jūnijā Komisija pieņēma paziņojumu "Integrēta ražojumu politika — vides aprites cikla skatījuma veidošana"¹. Šajā ziņojumā apkopots minētās politikas īstenošanas stāvoklis. Izvērstā analīze sniegta Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam.

Integrētas ražojumu politikas (IRP) koncepcija paredz saskaņotu rīcību, izmantojot vispiemērotākos politikas paņēmienus un iesaistot ieinteresētās personas, lai iegūtu "zaļākus" ražojumus, kuriem ir mazāka ietekme uz vidi kopā un kuri labāk apmierina patērētāju vajadzības. Lai to īstenotu, nepieciešams ražojumus pastāvīgi uzlabot un nepārtraukti veicināt to noietu patērētājiem.

IRP koncepcija balstās uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

- Preču un pakalpojumu (t. i., ražojumu) ražošana un lietošana ir pamatā lielākajai daļai kopējās negatīvās ietekmes uz vidi. Stāvoklis pasliktinās, jo arvien pieaug ES un visā pasaulē patērējamo ražojumu skaits.
- Ražojumu spiediens un ietekme uz vidi rodas dažādos to aprites cikla posmos (visā ražošanas ķēdē, izlietojuma posmā, noliegtoto ražojumu utilizācijas posmā). Koriģējošie pasākumi jāplāno tā, lai nepieļautu vides noslogojuma vienkāršu pārvešanu uz citiem aprites cikla posmiem vai uz citiem ģeogrāfiskajiem apgabaliem.
- Tā kā ražojumu un to ietekmes klāsts ir tik plašs, nav viena politikas paņēmiena, kas būtu piemērojams tiem visiem. Katrā atsevišķā gadījumā jāizraugās un saskaņoti jāpiemēro pienācīgs politikas instruments vai instrumentu kopums, bieži vien skarot vairākas politikas jomas (piemēram, tiesību aktus par ražojumu izstrādi, emisiju robežvērtības, marķēšanu, fiskālos pasākumus, pašas rūpniecības nozares saistības utt.). Lai šiem instrumentiem rastu vislabāko pielietojumu, jāiesaista plašs ieinteresēto personu loks, tostarp politiķi, uzņēmēji un patērētāji.

Pirms 2003. gadā pieņemtā paziņojuma par IRP 1998. gadā bija veikti sagatavošanas pētījumi un 2001. gadā iznāca Zaļā grāmata par IRP². Paziņojumā tika izstrādāts IRP mērķis un noteikti pieci IRP principi: 1) aprites cikla skatījums; 2) darbs ar tirgu; 3) plaša ieinteresēto personu iesaistīšana; 4) nepārtraukta ražojumu uzlabošana; 5) saskaņots politikas instrumentu pielietojums. IRP bija paredzēts īstenot trijos stratēģiskos virzienos:

¹ COM(2003) 302.

² COM(2001) 68.

- **piedaloties** plašos politiskos pasākumos, jo īpaši ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijā³, Sestajā ES vides rīcības programmā⁴ un Desmitgades programmu kopumā ilgtspējīgam patēriņam un ražošanai⁵;
- **papildinot** pastāvošos ar ražojumiem saistītos politikas virzienus ar pamatsistēmu, kurā vides problēmas var skatīt ražojumu aprites cikla aspektā;
- **pastiprinot** ar vidi saistīto ražojumu politikas instrumentu saskaņotību.

Respektīvi, IRP pati par sevi kopumā nav paredzēta konkrētai rīcībai attiecībā uz konkrētiem ražojumiem⁶, bet drīzāk sniedz konceptuālu pamatu, vadlīnijas un paņēmienus plašam politikas virzienu un ieinteresēto personu diapazonam. Paziņojumā ir iezīmētas iespējamās darbības jomas un ierosināti galveno ieinteresēto personu pienākumi.

Vides ministru padome⁷ atzinīgi novērtēja šo iniciatīvu un atbalstīja “... *nodomu mudināt attiecīgās ieinteresētās personas iekļaut savā politikā uzdevumus samazināt visu ražojumu ietekmi uz vidi, lai tādējādi sekmētu pastāvīgu ražojumu un pakalpojumu uzlabojumu ...*”.

Kopš tā laika IRP koncepcija un paņēmieni ir ieviesti visos politikas līmeņos, un dažādās pakāpēs ir iesaistīta rūpniecība un citas ieinteresētās personas.

2. ĪSTENOŠANAS STĀVOKLIS

Pašlaik IRP principi ir iestrādāti daudzās iniciatīvās, ir veikta izpēte un pēc Paziņojuma izstrādātie paņēmieni tiek plaši piemēroti. Tomēr šajās iniciatīvās bieži vien nav skaidras atsauces uz IRP. Tāpēc IRP pieejas pieņemšana jāizvērtē drīzāk politikas satura aspektā, nevis uz skaidru atsauču pamata. Turklāt kopš IRP uzsākšanas ar ražojumiem saistīto politiku cenšas saskaņot aizvien vairāk, kas veido daļu no “Labāka regulējuma” darba kārtības⁸. Patiešām IRP principi ir veiksmīgi iestrādāti plašā **Ilgspējīga patēriņa un ražošanas / Ilgtspējīgas rūpniecības politikas (SCP/SIP) sistēmā ar 2008. gada SCP/SIP rīcības plānu**,⁹ efektīvi aptverot un piešķirot turpmāku virzību procesam, kas sākas ar IRP paziņojumu.

Turpmāk šķiet lietderīgi vēl vairāk integrēt abus procesus un skatīt IRP kā svarīgu SCP/SIP darba kārtības komponentu.

2.1. IRP ĪSTENOŠANAS PIEMĒRI KOPIENAS MĒROGĀ

Vairākas politiskas iniciatīvas, ko attīstīja pēc IRP paziņojuma, atspoguļo IRP pieeju, kas vērsta uz "zaļākiem" ražojumiem, ņemot vērā visu to aprites ciklu.

³ Atjaunotā ilgtspējīgas attīstības stratēģija, 2006. gada 9. jūnija dokuments nr. 10117/06.

⁴ COM(2001) 31.

⁵ Sk. http://www.un.org/esa/dsd/dsd_aofw_scpp/scpp_tenyearframprog.shtml.

⁶ Lai pārbaudītu pieejas derīgumu un gūtu pieredzi tās ieviešanā, tika īstenoti divi pilotprojekti. Izraudzījās mobilos telefonus un no tropiskās koksnes gatavotus dārza krēslus, ņemot vērā izraudzīto ražojumu ietekmes uz vidi svarīgumu vai paredzamā uzlabojuma pakāpi. Sk. <http://ec.europa.eu/environment/ipp/pilot.htm>.

⁷ Padomes 2003. gada 12. novembra secinājumi par integrētu ražojumu politiku.

⁸ COM(2005) 97.

⁹ COM(2008) 397

Rīcības plānā par ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu / ilgtspējīgu rūpniecības politiku (*SCP/SIP*) IRP instrumenti apvienoti saskanīgā politikas kopumā, kas vērsts uz "zaļākiem" ražojumiem un gudrāka patēriņa modeļiem. Līdz ar to Kopienas mērogā tas ir liels ieguldījums IRP instrumentu ieviešanā, kas cita starpā ietver šādus komponentus: tiesību aktus par **ražojumu izstrādes nepārtrauktu uzlabošanu**, kas apvienoti ar pārskatītām **marķēšanas** shēmām, lai atbalstītu patērētāju pieprasījumu pēc videi mazāk kaitīgiem ražojumiem; pamatsistēmu preču un pakalpojumu **"zaļajam" sabiedriskajam iepirkumam**; finanšu iniciatīvu iespējām, lai veicinātu šādu ražojumu noietu. Turklāt **"Mazumtirdzniecības forums"**, kas izveidots saskaņā ar *SCP/SIP* rīcības plānu, ievieš IRP instrumentu **"zaļākam" korporatīvajam iepirkumam** un nodrošina sadarbību starp dažādām ieinteresētajām personām, lai sniegtu patērētājiem labāku informāciju par ilgtspējību.¹⁰

Direktīva par ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītiem ražojumiem bija tieša IRP principu transponēšana ražojumu izstrādes tiesību aktos. Direktīvas tvērums 2009. gadā ir paplašināts un attiecas uz lielāku skaitu ražojumu grupu (ar enerģiju saistīti ražojumi) saistībā ar ilgtspējīga patēriņa un ražošanas un ilgtspējīgas rūpniecības politikas (*SCP/SIP*) rīcības plānu.¹¹

Ar jauno **Pamatdirektīvu par atkritumiem**¹² vairāki IRP elementi noteikti kā juridiski saistoši, īpaši tas attiecas uz prasību, lai atkritumu politikā, kad to izstrādā, skatītu materiālu aprites visu ciklu. Aprites cikla skatījums ir pamatā **Bateriju direktīvas**¹³ noteikumam, kas atļauj izmešanu pārstrādes vietā tikai tad, ja visa aprites cikla aspektā videi tā ir izdevīgāka.

Tematiskās stratēģijas par dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu¹⁴ un par atkritumu rašanās novēršanu un atkritumu pārstrādi¹⁵ pastiprina aprites cikla skatījumu un aicinājumu pēc pastāvīga uzlabojuma, kā arī principu "darbs ar tirgu". Piemērs tam ir atkritumu apsaimniekošanas stratēģijas aicinājums veidot spēcīgu atkritumu pārstrādes tirgu Eiropas Savienībā.

Tūlīt pēc IRP paziņojuma pieņemšanas Komisija sāka izstrādāt **Eiropas Aprites cikla novērtējuma platformu**, kontrolētas kvalitātes Eiropas Aprites cikla atsaucē datubāzi un Aprites cikla novērtējuma rokasgrāmatu. Turpmākajā darbā tiek izstrādāti īpaši norādījumi par aprites cikla skatījuma piemērošanu konkrētās politikas jomās, kā arī par pilnīgu starptautiskās dimensijas aptveršanu. Turklāt divos brīvprātīgos **izmēģinājuma projektos** ir izpētīts IRP koncepcijas un jo īpaši aprites cikla skatījuma praktiskais pielietojums¹⁶, un rezultātā ražotāji attiecīgi ir uzņēmušies personiskas saistības.

¹⁰ Tā kā mazumtirgotāji ir galvenais starpnieks starp ražotājiem un patērētājiem, tiem sadarbībā ar ražotājiem būs jānodrošina atbilstošs marķējums un informācija par ražojumiem tā, lai sekmētu pāreju uz daudz ilgtspējīgākiem ražojumiem. Sniegtajai informācijai, kas attiecas uz vidi, jābūt saprotamai, tā nedrīkst būt pārprotama tā, ka varētu maldināt vai mulsināt patērētājus.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem.

¹⁴ COM(2005) 670.

¹⁵ COM(2005) 666.

¹⁶ Sk. <http://ec.europa.eu/environment/ipp/pilot.htm>.

Lai izstrādātu **mērķtiecīgāku politiku**, Komisija ir izvērtējusi, kuriem ražojumiem ir vislielākā ietekme uz vidi un kādas ir to uzlabošanas iespējas¹⁷. Izrietot no tā, notiek pievēršanās mājokļu apgādes jomai, transportam un pārtikas produktiem cita starpā nesen izveidotajā (2009) **Eiropas Pārtikas ilgtspējīga patēriņa un ražošanas apaļajā galdā**, kurā piedalās daudzas ieinteresētās personas¹⁸, kā arī *BUILD-UP* tīmekļa vietnē¹⁹.

Vadošā pārstrādes tirgus iniciatīvas mērķis ir veicināt pieprasījumu pēc ražojumiem, kuros izmantoti pārstrādāti materiāli, kas aprites ciklā dod labumu videi. **Vadošā bioproduktu tirgus** mērķis ir veicināt ilgtspējīgu ražojumu izstrādi no atjaunojamām izejvielām, piemēram, no bioloģiskas izcelsmes ķīmiskām vielām un plastmasas.²⁰

No sestās un septītās pētniecības pamatprogrammas ir finansēti vairāki pētniecības projekti, kuru mērķis ir atbalstīt un īstenot IRP politiku, jo īpaši aprites cikla izvērtēšanas metodoloģijas uzlabošanu, ekodizainu, rūpniecības ekoloģiju, atkritumu rašanās novēršanu, pārstrādi, bioloģisko pārstrādi un ilgtspējīgu patēriņu.

2.2. IRP ĪSTENOŠANAS PIEMĒRI DALĪBVALSTU MĒROGĀ

Dalībvalstu pasākumos IRP koncepcija ir labi iestrādāta, bieži vien tā ir cieši saistīta ar Kopienas mēroga pasākumiem.

IRP elementus saturošo **Kopienas tiesību aktu** transponēšana un **īstenošana** ir būtisks dalībvalstu ieguldījums integrētajā ražojumu politikā. Var minēt piemērus, kas saistīti ar ražojumu izstrādi un tiesību aktiem marķēšanas jomā, un **vides izmaksu internalizāciju** ar ražotāju atbildības shēmu starpniecību. Valstu iniciatīvas internalizēt vides izmaksas dažādās dalībvalstīs izpaužas kā noteiktas ekonodokļu shēmas.

Dalībvalstis ir attiecīgi rīkojušās, lai **palielinātu pieprasījumu pēc labākiem ražojumiem**, īpaši “zaļā” sabiedriskā iepirkuma jomā. Septiņu labāko dalībvalstu rīcība ir palielinājusi ES vidējo rādītāju līdz 45 % “zaļā” sabiedriskā iepirkuma vērtības aspektā, un tas nozīmē, piemēram, ka CO₂ emisijas ir samazinājušās par 25 % un vēl par 1 % pazeminās aprites izmaksas. Nīderlande ir izvirzījusi mērķi līdz 2010. gadam panākt 100 % ilgtspējīgu valsts iepirkumu.

Mērķi labāk informēt patērētājus īsteno daudzas dalībvalstis. Papildus Eiropas ekomarķējumam gandrīz pusei no tām ir savas ekomarķējuma shēmas, kas veiksmīgākajos gadījumos aptver 10 000 licencētu ražojumu vienā valstī. **Politikas saskaņošana un integrēšana** valsts līmenī daudzās jomās ir progresējusi: regulāro viedokļu un pieredzes apmaiņu, ko nodrošina Komisijas vadītās **IRP regulārās sanāksmes**, papildina ministriju

¹⁷ Sk. http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/sustainable_development/susproc.cfm.

¹⁸ Eiropas Pārtikas ilgtspējīga patēriņa un ražošanas apaļais galds [*The European Food SCP Round Table*] ir process, kurā piedalās daudzas ieinteresētās personas un kura mērķis ir i) apzināt zinātniski ticamas un vienotas vides novērtējuma metodes pārtikas produktiem un dzērieniem visā produktu aprites ciklā; ii) apzināt piemērotus patērētāju un citu ieinteresēto personu informēšanas līdzekļus; iii) sekmēt pārtikas produktu un dzērienu nepārtrauktu uzlabojumu vides aspektā visā piegādes ķēdē.

¹⁹ *Build-up* tīmekļa vietnē profesionālie būvnieki, vietējās varas iestādes un ēku apdzīvotāji var dalīties pieredzē par to, kā samazināt enerģijas patēriņu ēkās (sk. <http://www.buildup.eu/>). Eiropas Komisija ir paredzējusi arī ar dalībvalstu pārstāvjiem saskaņotu darbību labākās pieredzes apmaiņai par to, kā tiek īstenota direktīva par ēku energoefektivitāti (Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Direktīva 2002/91/EK par ēku energoefektivitāti. OV L 1/65, 4.1.2003.).

²⁰ COM(2007) 860.

apvienotās darba grupas, piemēram, Ziemeļvalstīs, valstu IRP koordinācijas struktūras un īpašas nodaļas ilgtspējīgiem ražojumiem un patēriņam, piemēram, Francijā un AK, vai īpaša nodaļa valsts pārvaldē Bavārijā (Vācijā).

Dalībvalstis ir īstenojušas arī **pasākumus, kas attiecas uz konkrētiem ražojumiem**. Dānija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste ir izveidojušas **ražojumu darba grupas**, kurās iesaistītas ieinteresētās personas no visa aprites cikla. Bavārija ir atbalstījusi vairākus ekodizaina projektus konkrētiem ražojumiem. Īpaši Itālija, Dānija, Nīderlande, Vācija, Zviedrija un Francija arī ir aktīvi centušās panākt **brīvprātīgas vienošanās** ar ražošanas nozari par konkrētiem mērķiem un pasākumiem.

Šīs iniciatīvas bieži vien papildina enerģisks darbs saistībā ar **aprites cikla datiem un metodēm**. Vismaz trešdaļa dalībvalstu ir izstrādājušas līdzekļus un ļoti aktīvi veicina aprites cikla skatījumu; dažās dalībvalstīs ir izveidoti aprites cikla novērtējuma izpētes centri.

Attiecībā uz aprites cikla skatījuma integrēšanu organizāciju darbībā visās dalībvalstīs ir ieviesti pasākumi, lai veicinātu ES **vides apsaimniekošanas shēmu EMAS**.

2.3. PIEMĒRI PAR TO, KĀ IRP ĪSTENO UZŅĒMĒJI UN CITAS IEINTERESĒTĀS PERSONAS

Rūpniecības apvienības, atsevišķas uzņēmēj sabiedrības un NVO ir sadarbojušās ar iestādēm un pētniekiem Kopienas, valsts un vietējā mērogā. Vairākums **ar konkrētiem ražojumiem saistītu pasākumu**, tostarp pašas Komisijas izmēģinājuma projekti, bija iespējami tikai ar nozares un NVO aktīvu iesaistīšanos. Nozare bija un ir ārkārtīgi svarīga: tā **dara pieejamu aprites cikla informāciju**, jo īpaši palīdzot veidot Eiropas Aprites cikla datu bāzi.

Ir ievērojami pieaugusi **izpratne par aprites cikla skatījumu**. Aizvien vairāk rūpniecības nozares piemēro aprites cikla skatījumu, lai informētu par savu pieeju ražojumu politikai un informētu patērētājus un iestādes. Raksturīgs piemērs ir ekoprofilu iniciatīva Eiropas plastmasas rūpniecībā. Cits piemērs ir aktīva rūpniecības apvienību piedalīšanās Konsultāciju forumā, izstrādājot **Ekodizaina direktīvas** īstenošanas pasākumus. Aizvien pieaug uzņēmumu līdzdalība uz aprites ciklu balstītas **politikas izstrādē**, piemēram, Mazumtirdzniecības forumā, Eiropas Pārtikas ilgtspējīga patēriņa un ražošanas apaļajā galdā un *BUILD-UP* iniciatīvā.

3. TURPMĀKAS DARBĪBAS IESPĒJAS

Kopumā Eiropas Savienībā ir notikusi ievērojama virzība uz tādu ražojumu politiku, kuras pamatā ir ekoloģiski apsvērumi. Tomēr, tā kā IRP drīzāk ir process, nevis galastāvoklis, joprojām ir plašas iespējas turpmākai darbībai. Turpmāk minētas dažas acīmredzamas iespējas.

Vēl vairāk **palielināt IRP lomu valstu politikā**. Dažas dalībvalstis ir ieviesušas paraugpasākumus, bet daudzas joprojām atpaliek. Tā kā IRP ir procesā, var konstatēt dažādas attīstības pakāpes, jo pārskata periodā ir notikuši arī citi vērienīgi notikumi, piemēram, ES paplašināšanās. Tomēr vairākas jaunās dalībvalstis ir panākušas labu progresu, bet dažās no “vecajām” ES 15 dalībvalstīm centieni šajā virzienā būtu jāpalielina.

Vides **nevalstiskajām organizācijām, patērētāju organizācijām un maziem un vidējiem uzņēmumiem** dalība IRP procesos un to instrumentu piemērošana būtu vēl vairāk jāveicina un jāvienkāršo. Kopumā var secināt, ka vajadzīgs lielāks atbalsts un labāks dialogs, lai

palielinātu izpratni par labumiem videi, kādu aprites cikla skatījums var dot, lai samazinātu ražojumu kopējo negatīvo ietekmi. Daudzas ražojumu darba grupas un izmēģinājuma projekti ir apliecinājuši, ka tas īpaši labi panākams ar sadarbību konkrētos gadījumos.

Kā jau norādīts IRP paziņojumā, šo koncepciju var piemērot arī tam, lai panāktu uzlabojumus vides aspektā saistībā ar **nerūpnieciskiem ražojumiem un pakalpojumiem**. Iniciatīvas šajā virzienā ir sāktas ar *SCP/SIP* rīcības plānu, piemēram, jau minētais Mazumtirdzniecības forums un Eiropas Pārtikas ilgtspējīga patēriņa un ražošanas apaļais galds.

Tādi IRP instrumenti kā nodokļi un subsīdijas Kopienas mērogā vēl nav piemēroti.

4. POLITIKAS INICIATĪVAS NO IRP LĪDZ *SCP/SIP* RĪCĪBAS PLĀNAM

IRP koncepciju izstrādāja Komisija laikā, kad vides politikā ienāca lielas jaunas iniciatīvas, iezīmējot pārbīdi no cikla beigu tehnoloģijām uz profilaktisku rīcību. Kopienas mērogā Sestā vides rīcības programma aicina to piemērot dabas resursiem un atkritumu politikai. Starptautiskā līmenī Johannesburgas augstākā līmeņa sanāksmē pievērsa politiķu uzmanību ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa modeļiem.

Atzīstot to, ka daudzas vides problēmas rada visu laiku pieaugošais visā pasaulē tirgots ražojumu un materiālu skaits un veidi, ar IRP bija paredzēts papildināt nozaru vides politiku attiecībā uz atkritumiem, ūdeni, gaisu vai ķīmiskām vielām.

Divus gadus pēc tam, kad Padome apstiprināja IRP paziņojumu, Komisija nāca klajā ar Tematiskajām stratēģijām par dabas resursiem un atkritumiem, un šīs stratēģijas attiecīgajās jomās bija sagatavotas, pamatojoties uz IRP principiem. Vēl pēc diviem gadiem Komisija izdeva savu konsultatīvo dokumentu par turpmāko *SCP/SIP* rīcības plānu un nākamajā gadā šo plānu pieņēma.

SCP/SIP rīcības plānā paredzēts pārskatīt dažus tā elementus, kā arī līdz 2012. gadam visu plānu, tādējādi politiskajā darba kārtībā saglabājot aktuālu aicinājumu ieviest konkrētus pasākumus, lai īstenotu IRP instrumentus.

5. SECINĀJUMI

IRP mērķis ir izmantot vispiemērotākos politikas instrumentus nepārtrauktai ražojumu uzlabošanai. Drīzāk tas ir pastāvīgs process, nevis pabeigts stāvoklis. Tas prasa, lai politiķi un citas ieinteresētās personas būtu labi informētas un gribētu šo informētību pārvērst konkrētā ikdienas rīcībā.

IRP pieeja ir devusi nozīmīgu ieguldījumu vairāku vides politikas virzienu izstrādē ražojumu dizaina, dabas resursu izlietojuma un atkritumu apsaimniekošanas jomās. Dalībvalstis, rūpniecība un citas ieinteresētās personas ir aktīvi pilnveidojušas šīs pieejas īstenošanu, tieši iesaistoties Kopienas mērogā, ar Kopienas tiesību aktu transponēšanu un ar ekonomiski motivētiem pasākumiem un citām pašu iniciatīvām.

IRP īstenošanu ir grūti dokumentēt politikas integrācijas aspektā, jo jaunajos politikas virzienos reti sastopamas skaidras atsauces uz IRP. Tomēr kopumā ir panākts ievērojams progress — aprites cikla pieeju ir pieņēmušas rūpniecības pamatnozares un politiķi, kā arī ļoti uzlabojusies aprites cikla datu pieejamība un vienprātība attiecībā uz metodoloģiju. Labi

attīstījusies arī to ražojumu apzināšana, kuriem ir vislielākais uzlabojumu potenciāls, kā arī iespējamie uzlabošanas pasākumi.

Patērētāju informēšana, tiesību akti ekodizaina jomā, tīra ražošana un "zaļš" sabiedriskais iepirkums — tas viss tagad veido Ilgtspējīga patēriņa un ražošanas un ilgtspējīgas rūpniecības politikas rīcības plāna kodolu. Šis rīcības plāns nodrošina tālākvirzību procesam, kas aizsākās ar IRP paziņojumu nolūkā nākotnē atvērt tirgus iespējas daudz ilgtspējīgākiem ražojumiem un veicināt gudrāku patēriņu. Rīcības plāna pārskatīšana, kas paredzēta 2012. gadā, radīs lielisku iespēju tālāk novērtēt IRP attīstību.